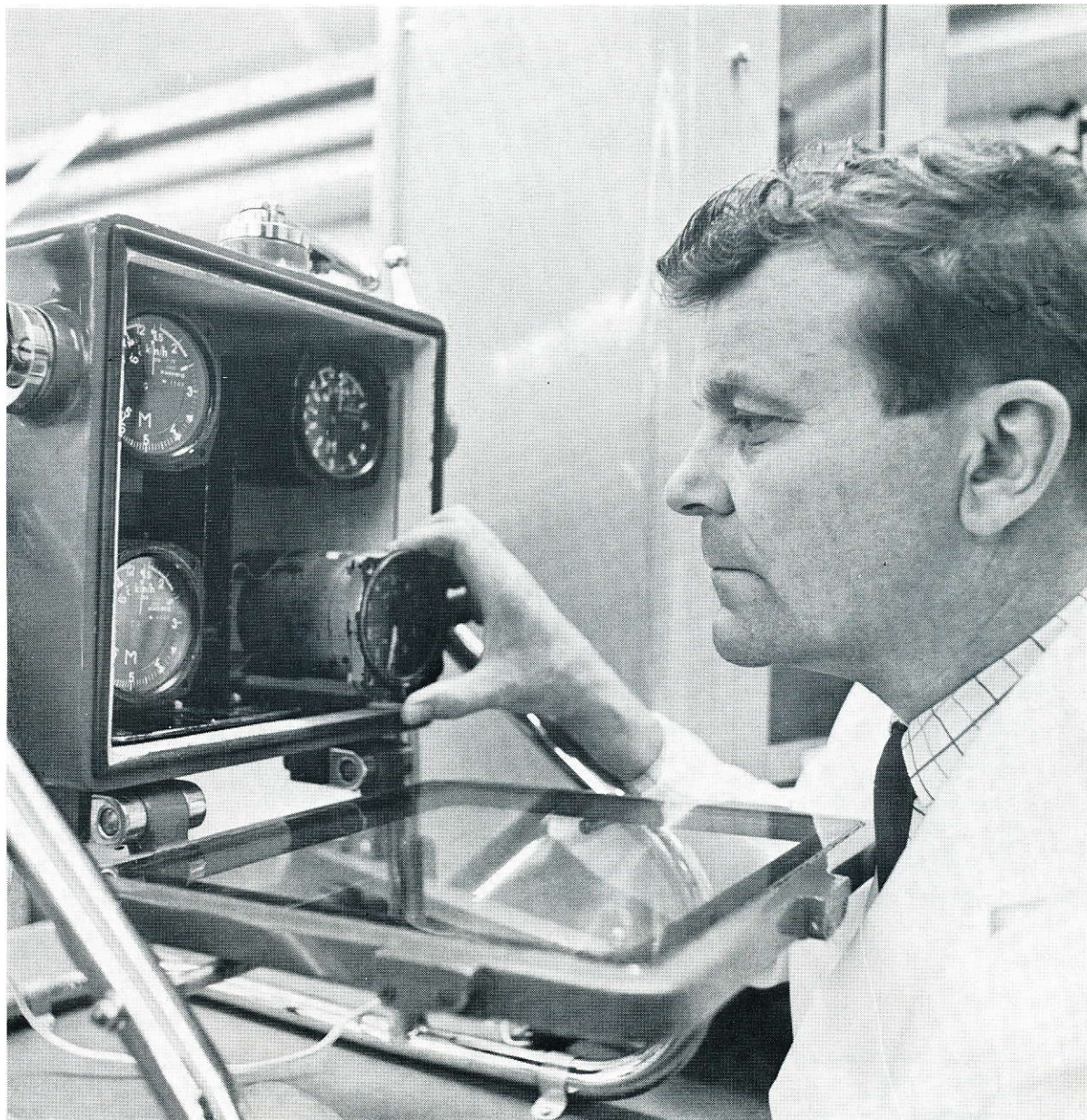

BERGTRÖLLET

Personaltidning för CVA-UHF
Nr 2 1969 • Årgång 20

**CVV:ARE
HÄLSAS
VÄLKOMNA
TILL CVA**

Har ni börjat planera för semestern? Det är hög tid nu!

Foto: Lennart Andersson.

Ett exempel där fritid kan njutas.

Omslagsbilden:

CVV:ARE HÄLSAS VÄLKOMNA TILL CVA.

Instrumentmakare Gösta Johansson från CVV — nyinstallerad på CVA — sätter in höjdmätare för kontrollkalibrering i en höjdsimulator.

BERGTROLLET

Personaltidning för Centrala Verkstaden Arboga, och FMV-F:UH, Förrådsbyrån, 732 00 Arboga.

Ansvarig utgivare:
CCVA v. dir. **A Högfeldt**

Redaktör:
Ragnar Fr Bengtson
Tel. 494

Redaktionskommitté:
Gunnel Rydeborg, tel. 400, Carl-Rickard Ekblad
tel. 106, Carl-Hugo Dahlström tel. 169, Gunnar
Gustavsson, tel. 272, Christer Nilsson, tel. 401

Arboga Boktryckeri AB, Arboga, 1969

CVV:are i nya lokaler

De första CVV:arna (se omslagsbilden) har nu anlänt till CVA och håller på att installera sin apparatur. Vid en snabbintervju förklarar de att de säkert kommer att trivas. F. n. har de mest flyttningsbestyr för att snabbt komma i full gång. Vi hälsar dem hjärtligt välkomna.

FLYGETS MOTORKLUBB

ARBOGA

VÅRUTFLYKT

till REJMYRA den 11 maj blev tyvärr inställd då ingen anmälde sig.

På mångas begäran skulle 1967 års utflykt till det fagra Östergötland med studiebesök på Rejmyre Glasbruk upprepas. Bl. a. skulle Ni få se blåsning av glas och själva pröva på konsten.

Efter besöket tänktes lunch på Vårdshuset TRE GLAS.

Skall vi resa den 1 juni?

Smeden, f. fackföreningsordföranden, tjänstemannen, "mässdirektören" m. m. Gustav A. Johansson — Balk-Johan — har anhållit och beviljats pension fr. o. m. den 1 maj 1969. Att här uppräknas vad "Balk-Johan" gjort vid och för CVA är för oss CVA-are onödigt. Som den färgstarka individ han var blev såväl hans person som hans insatser väl kända inom företaget.

Jag tackar Gustav A. Johansson för ett utmärkt arbete i CVA:s tjänst och hoppas att han i många år skall få njuta av fritiden i Dalom.

Farväl Balk-Johan!

A. Stogtjerner

Ur CVA-chefens dagbok

Hänt se'n sist

Motorförrådets värmepanna utbytt.

Yrkesskolans lokaler inredda till kontor för avd 755 m fl.

Uppbyggnad av nytt förråd för motorsektionen pågår på den plats där "Baracuda"-tältet stod. Byggnaden beräknas

vara färdig i början av juni.

Iordningställande av en ny provbock för mindre turbomotorer pågår i provbock nr 1.

Anpassning av verkstadslokaler i Tu II, för de arbeten som överförts från CVV till CVA, har skett.

Besök av ...

8—9 januari

... teknisk personal från FMV-F Robotavdelnings Försöksplats Norrland (RFN), för studiebesök.

15 januari

... Chefen för Flygvapnet generallöjtnant Stig Norén, chefen för Flygstaben generalmajor Claes Norden-skiöld och överste Jan Anders Oterdahl med flera, för demonstration av PS 66-materiel samt rundvandring på CVA.

20—24 januari

... Messieurs H Dejardin, B Watier och D Berro från firma Turbomeca, Bordes, Frankrike, för att diskutera tekniska frågor gällande motor RM9.

22—23 januari

... elever i årskurs 8 från Stureskolan och Gäddgårdsskolan, tillsammans med yrkesvals lärare Lars Erjö, Arboga, och ingenjör Holger Mörk, utbildningskonsulent vid Sveriges

Verkstadsförening i Stockholm, för yrkesorienterande studiebesök — en försöksverksamhet som inledes i Arboga och som i framtiden kommer att gälla hela landet.

28 januari

... personal från Militärhögskolan (MHS), för information om PS 66-materiel.

6—7 februari

... F16-personal, för studium och utbildning motor RM9.

7 februari

... Överingenjör Söderbäck, avdelningsdirektör Ström och byråingenjör Bäckman från FMV-A:RB, för att informera och diskutera samarbetsfrågor.

19 februari

... personal från F21, för studiebesök.

20 februari

... deltagare i Flygvapnets Bomb- och Skjutskola (FBS) attackdiv chefskurs, för studiebesök.

21 februari

... F1 flygande personal samt skyddskommittén ur F1, för studium och information om CVA verksamhet gällande Rb 27 och Rb 28 respektive utbyte av erfarenheter rörande skyddsverksamhetsfrågor.

26 mars

... avgångsklassen, telelinjen, från Härnösands Tekniska Gymnasium, för studiebesök.

27 mars

... Flygstabens signalpersonal, för information om CVA.

1 april

... chefen för kontroll- och förbindelsesektionen (FKi/CV) vid CVA flygdirektören Kurt Rosin, för anmälan.

14 april

... Försvarets Teletekniska Laboratoriums (FTL) personal med överingenjör T Gussing som ledare, för kontaktkonferens gällande telekomponenter. Representanter för FMV deltog.

15 april

... Överingenjör H G-son Hafström, marindirektör C Borgenstam och byrådirektör J von Axelsson från FMV-M. — Underhåll av Proteus och Rover.

16 april

... Mr R S Bell, Customer Overhaul Equipment Engineer, från Rolls-Royce Ltd samt ingenjör B Lindström från British Scandinavian Aviation AB, Stockholm.

Snabbnytt genom företagsnämnden CVA

Nämnden hade två extra sammanträden i februari, den 4 och den 21. Anledningen var samråd angående etablerandet av en underhållsverkstad i Östersund som en filial till CVA. Samråd före beslut hade begärts av generaldirektör Svärd med företagsnämnderna vid CVA, CVM och CVV. Uppsättandet av en östersundsverkstad skulle nämligen innebära väsentliga avvikelser från tidigare beslutad omfördelning av arbetsuppgifter från CVV till CVA och CVM. Nämndens yttrande innebar i princip ett avstyrkande av det presenterade förslaget och en rekommendation att avvakta med beslut, tills V66 etapp 2 slutförts.

Den 28 mars 1969 hade nämnden sitt första ordinarie sammanträde för året med delvis ny sammansättning.

Arbetsledningens representanter:

Verkstadsdirektör Anders Högfeldt
Verkstadsövering L-H Larsson
Verkstadsövering C-R Ekblad
Verkstadsing Edvard Bäck
Verkstadsing Erik Larsson
Verkstadsing Henry Jersby

Byrådirektör Tor Andrén
Personalrepresentanter:
Fding Erik Werner
Ding Birger Björklund
Ding Gunnar Fried
Ass Lise-Lotte Myrberg
Svarvare Ingvar Johansson
Motormontör Sven Simonsson
Driftelektriker Carl-Axel Holmström
Nämnden beslöt om fördelning av medel för personalvårdande åtgärder på följande sätt:
Stödande av frivillig studieverksamhet, allmänna ämnen (3/4 av kursavgift) 3.000:—
Bidrag till anordnande av barnfest (1.500:— kr till vardera FCPF och FCTF) .. 3.000:—
Bidrag till personalfest 2.300:—
Idrottsverksamhet och skytte 2.500:—
Kostnader för fritidsgård Fohlingtorp .. 1.500:— 4.000:—
Tidskrifter att utläggas på lunchrummen och läkarmottagningen 1.000:—
Diverse, t ex blommor till

långvarigt sjuka, enklare förtäring vid avtackning av pensionärer, kursavslutning
m m 1.000:—
14.300:—

Nämnden beslöt vidare att inrätta ett ständigt arbetsutskott (AU) med följande uppgifter:

För ömsesidigt samråd och ömsesidig information, som måste ske snabbt i vissa lägen. Det förutsattes, att AU personalrepresentanter har kontakt med övriga personalrepresentanter. AU kan även av FN kunna anförtros förberedelse- och utredningsuppdrag i vissa ärenden. Nämndens beslutanderätt får ej överlämnas till AU, som skall redovisa sitt arbete till FN. AU kan vid behov till sig från fall till fall knyta personer med erforderlig sakkunskap.

Vidare beslöt nämnden, att AU även skulle bereda ärenden angående fördelning av medel för personalvårdande åtgärder.

Nämnden valde till ledamöter i AU:
A Högfeldt, T Andrén, E Werner, I Johansson.
Sekreteraren

Birger Ählin lämnar FCTF:s klubba

Vid FCTF:s förening nr 107 årsmöte fredagen den 7 mars avgick Birger Ählin som ordförande och valdes Erik Werner till efterträdare med överväldigande majoritet.

Då Birger Ählin med ett klubbslag öppnade FCTF:s 24:de årsmöte hade ett 60-tal medlemmar infunnit sig. I inledningstalet redogjordes för de pågående avtalsförhandlingarna, som i stort sett går enligt TCO:s önskemål ifråga om lönellyft. Däremot är man inte med på avtalsverkets förslag till statspensionerna. Vidare vill man ha en trygghetsklausul vid arbetslöshet med bl. a. avgångsvederlag och förtidspension. Även kämpas hårt för att ytterligare minska skillnaden mellan dyrort 3 och 4. Fr. o. m. i höst kommer TCO att ha egen arbetslöshetskassa.

Därefter talade Ählin om förhandlingar och regeringsuppvaktningar i samband med förslaget till verkstad i Östersund och därmed hophörande omflyttningar. Här kunde han lämna delbeslutet att underhållet vid CVV av flygelektro- och instrumentmateriel skall den 1 maj flyttas till CVA, då större delen av berörd personal vid CVV är villiga att flytta till Arboga.

För att leda årsmötesförhandlingarna valdes — som vanligt — Henry Jersby, och Maud Famne skötte protokollet.

De vanliga rapporterna och berättelserna upplästes och godkändes utan anmärkningar. Därav framgick att FCTF för närvarande har 871 medlemmar fördelade på CVA, UHF, DC och IFÖ. Man frågar sig, varför så få kommer på årsmötet. Därefter vidtogs styrelseval.

Nomineringskommittén föreslog till ordförande Erik Werner, som varit vid CVA i över 10 år och suttit i styrelsen en avsevärd tid. En minoritet ställde upp en motkandidat med vissa motiveringar. Majoriteten kräver dock större erfarenhet och framsynhet och med stark majoritet valdes Werner. Även Birger Haglund, som suttit 12 år i styrelsen, och Gösta Almberg med 6 år avgick och ersattes av Bengt Berndtson och Birger Björklund. Övriga styrelsemedlemmar, Elis Agerlid, Maud Famne, Sven Erik Lundahl, Gösta Sigge, Henric Dackebo och Bengt Johansson omvaldes.

Man beslöt att sända blommor till Ewa Söderberg, som låg på Köpings lasarett efter en bilrock utanför CVA på fredagseftermiddagen.

Nye ordföranden förklarar årsmötet avslutat sedan Birger Haglund och Birger Ählin fått sina blommor i närvaro av årsmötesordföranden Henry Jersby.

Den nye ordföranden tackade de avgående styrelsemedlemmarna och påpekade, att visserligen hade han ungefär samma kroppsdimensioner som Ählin, men i övrigt fattades det en del. Han skall förhandla för medlemmarna med sin företrädare som modell. De avgående fingo en blomsterhyllning. Henry Jersby tackade de avgående som representant för alla medlemmarna och rikade sig till Ählin att det inte var ett "fattigdomsbevis", att han fick sitta ordförande i 16 år utan det berodde helt på hans egna förtjänster.

Ählin i sin tur tackade för allt och ursäktade att om han inte alltid lyckats, hade det aldrig berott på ovilja. Nu uttalade han förhoppningar om att Werner skall föra fram FCTF mot nya framgångar.

Sedan det avslutande klubbslaget gjorts tillströmmade ytterligare medlem-

mar, och Gyllene Balken fylldes över gränserna till en utsökt supé. Kalorierna infördes och fick sen rytmiskt åter skakas av till toner från det taktfulla och decibellstarka Colips kapell.

Vid dansen såg man mycken elegans. Gun Carlson hade en mycket elegant håruppsättning och Margareta Lindberg var också hårfin. Dansklänningarna varierade i längd och i tilltalande färger. En fröjd för ögat var alla färgglada pyjamaskreationer. Stämningen var mycket hög.

Bartendrarna hade hårt arbete, men i avlösningar hittade man dem tillsammans med mässpersonalen vid en sen supé. Det hade nedlagts mycken möda och alla arrangemangen uppskattades mycket.

Sent i den kyliga natten drog festdeltagarna hem med minnet av en lyckad kväll.

Förslagsbelöningar

CVA företagsnämnd har vid sammanträde den 28.3.69 beslutat om ersättningar i förslagsverksamheten enligt följande:

Ingenjören Bertil Danielsson (9149)
250:— kr.

Förslag till läsning av transmissionsanslutning på M3332—241218.

Arb. förmannen Ulf Edén (2381)
200:— kr.

Förslag till bättre utnyttjande av elektronräknare.

—//—

MOTORISM

— Vad är det för vattenpöl, frågade turisten från Texas chauffören, när de åkte förbi Vättern.

— Den svenske chauffören stannade bilen och funderade ett tag: Sannerligen tror jag inte att kylaren läcker.

Husmor Elsa Holmgren ger mässdirektören Balk-Johan sin avskedskram.

NÄRING - TRIVSEL - EKONOMI GYLLENE BALKENS PROBLEM

I ett tidigare nr av Bergtrollet, ägnades en artikel åt vårt kosthåll och våra matvanor, varvid även ett referat av professor Wretling samt docent B. Isakssons föredrag på en kurs i Göteborg betitlad "Morgondagens Personalrestauranger", förekom. Då undertecknad och fru Elsa Holmgren bevisade kursen, anser jag det önskvärt att till mässföreningen och till gäster på "Gyllene Balken" söka informera något om de problem som i dagens läge föreligger med hänsyn till de krav som ställs på en personalrestaurang.

Vilka krav har man från gästernas sida rätt att ställa på vår mäss?

Kort och gott, skall mässen svara för 1) god och närande mat, 2) till lägsta möjliga pris, 3) under kortast möjliga tid, 4) i en trevlig miljö, 5) god service och vara beredd att betjäna företaget även vid sådana tillfällen, som mer eller mindre ligger utanför den gängse vardagsrutinen, 6) Mässen skall som kooperativt företag icke lämna vinst och ej heller förlust. Detta är ungefär det riktmarke som mässen har att arbeta efter. Som varande lekman inom detta område vill jag ändock med hänsyn till min 15-åriga erfarenhet från denna verksamhet söka att i någon mån beskriva vad det innebär att driva mässförelsen med iakttagande av ovan angivna krav.

För att börja med punkt 1) vilka krav ställs på god och närande mat? Maten skall tillgodose vårt smaksinne, den ska se tilltalande ut, den skall fylla ett visst behov av den ätandes kalori- och näringsbehov. Eftersom mässen till de flesta endast tillhandahåller 1 mål d. v. s. lunch och individens kalori- och näringsbehov bör vid en rekommenderad kosthållning fyllas med 3 lagade mål per dag, kan lunchen endast utgöra 1/3 av dagsbehovet. Resterande behov bör tillgodoses genom en väl sammansatt frukost och middag, vilka mål den enskilde i regel intar i hemmet eller annan matinrättning.

Inom de c:a 400 varmrättsätande lunchgästerna som mässen serverar per dag, föreligger en enorm spridning av såväl kalori- som näringsbehov. Att spalta upp hela den skalan, torde bli allt för omständigt, jag vill endast nämna några olika kategorier. Tungt kroppsarbetande män i ålder 18—35 år har ett kalori- och näringsbehov 2.900, 35—55 år, 2.600 kalorier per dag. Kvinnor med fysiskt krävande arbete 18—35 år 2.100 kalorier per dag, 35—55 år 1.900 kalorier per dag, havande kvinnor 1.800 kalorier per dag. Personer med mindre fysiskt krävande arbete har ett något lägre kalori- och näringsbehov per dag. Personer med högre vikt och längd, kräver ett ökat kalori-

behov än vad som ovan angivits. Detta är av folkhälsan angivna riktvärden i kalori- och näringsbehov (det förbränningsmaterial som resp. individ behöver) men är därmed behovet av närande mat fyllt? Förvisso inte, enligt specialister på området. Varje individ har sitt eget näringsbehov. En havande kvinna kan ha ett större behov av vissa näringsämnen än en man med tungt fysiskt arbete o. s. v. Följande viktiga näringsämnen den dagliga kosten skall innehålla rekommenderade av experter: 1) Protein. 2) Fett. 3) Kalcium, 4) Järn. 5) A-vitamin. 6) Tiamin. 7) Riboflavin. 8) Niacin-ekvivalenter. 9) C-vitamin. Dessa skall ingå som en viss kaloriprocent i födan. Det är alltså inte säkert att jag tillgodoser mitt näringsbehov genom att endast tillföra mig en mängd kalorier som kanske saknar de viktigaste näringsämnena.

Dessa rent näringsfysiologiska aspekter måste mässen ta hänsyn till. Detta innebär givetvis inte att man vid matframställning kan ta hänsyn till den enskilda individens kalori- och näringsbehov utan måste med hänsyn till den differensiering av gästernas behov som föreligger, söka en medelväg att nå målet god och närande mat. Skulle man från mässens sida endast stirra sig blind på dessa näringsfysiologiska aspekter, kanske maten många gånger skulle antingen verka mindre aptitlig eller också dra med sig kostnader som individen, gästen, många gånger skulle ha svårt att förstå.

Därmed är vi inne på den stora brännande frågan kostnader (till lägsta möjliga pris är målsättningen). Den egentliga måltiden, lunchen som mässen serverar, belastas icke endast av sin egen kostnad i form av råvarukostnad, arbetslöner, förbrukningsmateriel m. m. utan även av förluster på sådana servicearrangemang som mässen måste svara för. Jag skall här som exempel endast nämna ett par av dessa. Mässen serverar i genomsnitt per dag c:a 12 första frukost till en bruttoinkomst av kr. 18:98 eller = 1:58 per serverad gäst. För att kunna göra detta måste mässen betala arbetslön för en anställd under 1 1/2 timme = 9:00 kr., bekosta taxi Arboga—CVA då annan kommunikationsmöjlighet saknas med 8:00 kr. per dag, råvarukostnad kr. 11:28, moms kr. 1:08 = kostnad per dag för 12 första frukost kr. 79:36 alltså en förlust per dag av kr. 10:38. Detta är således en kostnad som får läggas på servicekontot. Något liknande är förhållandet med middagen, mässen serverar i genomsnitt 13 middagar per dag till en bruttoinkomst av kr. 43:05 per dag. Kostnaden härför, råvaror (varmrätt och efterrätt) arbetslön och övriga kostnader överstiger in-

TACK!

För allt vänligt deltagande vid min älskade Makes och min kära Pappas

LINUS CARLSSON

bortgång, för alla vackra blommor och minnesord vid hans jordfästning, framföres härmed till alla vårt varma tack.

Maja-Lisa Carlsson
Mats

▪ Ett hjärtligt tack till arbetskamraterna för den fina avskedsgåvan, som jag fick då jag slutade min anställning vid UHF.

EVA FORSLUND

▪ Ett varmt tack för all uppvaktning i samband med min 50-årsdag.

BERTIL EKLUND

▪ Ett varmt tack till CVA och FCPF för blommor och gåvor jag fått mottaga under min sjukdom.

ELLY PERSSON

▪ Ett hjärtligt tack, för de vackra blommor, som jag fått mottaga, under min sjukdom, från CVA samt FCPF och arbetskamraterna på avdelningen.

JOHN E. NILSSON,
avd. 207

▪ Till alla arbetskamrater och vänner framföres ett hjärtligt tack för all visad vänlighet och för alla gåvor vid min avgång med pension.

BALK-JOHAN

▪ Ett varmt tack för uppvaktningen på min 50-årsdag.

STIG LINDGREN

▪ För vänlig hägkomst på min 50-årsdag ber jag härmed få framföra mitt hjärtligaste tack.

GUNNAR ALNEBRAND

▪ Ett varmt tack till alla för vänlig hägkomst på min 60-årsdag.

TOR ANDRÉN

▪ Jag vill härmed framföra mitt stora tack till alla som bidragit att göra min 60-årsdag så minnesrik.

KALLE NORLING

▪ Ett hjärtligt tack till chefer, arbetskamrater och FCTF för alla vackra blommor och gåvor jag fått mottaga under den tid jag varit sjuk.

BIRGITH NILSSON, UHF

▪ Ett varmt tack till chefer och arbetskamrater för hägkomsten på min 50-årsdag.

HOLGER IDLING
Kungsör

▪ Ett varmt tack för julkhälsningar och blommor, som kommit mig till del under min långvariga sjukdom.

SIGURD PETERSSON,

▪ Ett hjärtligt tack för all visad vänlighet under min långvariga sjukdom.

MAGNUS SCHUTZ

komsten. Dessa serviceanordningar måste betalas och belastar därför mässens totala kostnader. Skulle mässen dessutom tillhandhålla ett ökat antal olika rätter som önskvärt vore, skulle detta medföra en ökning av personal med därmed ökade personalkostnader, all den stund detta innebär ökad behandling och utportionering av maten, ökade anspråk på maskinpark och övrig utrustning. Vi bör här hålla i minnet att den tid som tillagning och servering får ta i anspråk är synnerligen begränsad.

Därmed är vi inne på krav 3) den tid som servering och tillagning får ta. En gyllene regel bör vara, att söka nå kortast möjliga tid från råvara till förtäring. Ju kortare tid från grytan till munnen, desto större behållning av matens smak, utseende och inte minst viktigt näringsvärdet. Ytterligare en sak som måste beaktas. Måltiden bör vara avstressande, icke stressande. Gästen skall under avstressande former få njuta sin förtäring. Detta kan knappast bli följden om den ätande tvingas att längsta tiden av rasten stå i kö. Det är alltså ett oavvisligt krav, att snabbast möjligt betjäna gästen och få slut på köandet och därmed ge gästen möjlighet till matro. Härvid snuddar man vid krav i punkt 4) miljön.

Ätandet skall ske i en miljö som ger den rätta njutningen av måltiden. Det är inte tillräckligt att maten är god och näringsrik, att den är vällagad o. s. v. Den skall även ätas i en sådan miljö som skapar trevnad. Gästen skall ha en känsla av att all omsorg är nedlagd på snygghet och hygien. Tillriker, glas och bestick skall vara rena, bord och övrig utrustning skall ge intryck av prydighet. Stolen han sitter på skall vara något så när bekväm o. s. v.

Matsalen bör i sig själv inge ett intryck av trevnad. Detta medför, att vårdnaden av material och däri varande arrangemang, skall organiseras med om-

sorg. Detta ställer även stora krav på dem som handhar denna detalj. Den service som mässpersonalen skall ge, ställer även krav på förståelse från de ätandes sida, där den enskildes krav måste ställas mot alla de faktorer som jag ovan antytt.

Mässen skall icke lämna vinst, men ej heller förlust. Detta innebär en ständig balansgång mellan inkomster och kostnader, vilket många gånger är en svärbemästrad fråga. Här gäller att ständigt följa det ekonomiska utfallet. Åtgärder att ernå denna balans är att i första hand avstämna råvarukostnaden, vilket tar sig uttryck i den standard på maten som serveras. Vid ett uppåtående pris av vissa varuslag t. ex. kött, fläsk och andra charkuterivaror, gäller att minska inköp av dessa varor och finna billigare råvaror, vid nedgång av priserna kan en frikostigare servering av bl. a. rena köttträtter förekomma. I detta avseende gäller en avvägning så att man inte riskerar en minskad omsättning, vilket med hänsyn till mässens fasta kostnader kan bli katastrofalt.

Ett svar man i regel får i resonemang angående maten, service och priser är, *men "Ni" (alltså gästerna) är ju subventionerade. "Ni" har ju fria lokaler och fri inredning, gratis elektricitet och vatten m. m.* Detta svar är riktigt, bara man som underlag för sitt resonemang gör klart för sig vad denna subvention innebär i kostnadsminskning per serverad rätt. Allt för många uppställer subventioneringsdelen betydligt högre per serverad maträtt, än vad den i verkligheten är. En standardlunch av den typ som mässen serverar skulle (om man icke räknar storstadsregionernas priser) betinga ett genomsnittspris av kr. 7:50 om alla kostnader såsom råvaror, arbetslön, räntor och avskrivning på investerat kapital i byggnader, maskiner och övrig utrustning, skatter och försäkringar inkluderas. Detta pris av-

ser personalrestaurant med en normal standard och inredning samt med en kapacitet på c:a 400 luncher per dag. Dessa värden är framräknade efter utredningar utfärdade av expertis på området. Det skulle innebära att en lunch på mässen som består av smör, bröd, mjölk samt varmrätt och som nu kostar c:a 4:00 kr., skulle vara subventionerad med kr. 3:50. Skulle mässföreningen hyra mässen och själv betala en hyra för alla kostnader som av expertis framräknats, skulle CVA behöva ta in en hyra av drygt 300.000 kr. per år. Beräknat på det antal serverade luncher som mässen svarar för i dag och vilket är c:a 88.000 per år. Efter den framräkning som gjorts av CVA, har framkommit att CVA:s kostnader för mässen är totalt 86.000 kr. per år. Utslaget på det antal luncher som serveras per år = 88.000 innebär detta en subvention av c:a 98 öre per lunch. Eftersom dagens genomsnittspris för hel lunch är c:a 4:00 kr. skulle (därest man skulle ta ut full kostnad en lunch enligt ovan angiven standard) priset bli omkring 5:00 kr. per lunch. Detta innebär att mässen i dag utan subvention skulle kunna servera lunch c:a 2:50 kr. billigare än vad experter ansåg vara möjligt, trots att mässen använder sig av det konventionella tillagning- och serveringssättet, vilket anses som det mest kostnadskrävande, men som av näringsfysiologer och folkhälsan anses som det bästa förfaringsättet av kosthåll.

Av detta torde framgå att CVA mäss som kollektivt kosthåll, mycket väl har hävdats sig såväl ekonomiskt som ur näringsfysiologisk synpunkt.

Då jag nu efter 15-årigt ordförandeskap lämnar mässföreningen, vill jag uttrycka den förhoppningen att rörelsen kan drivas med aktgivande av alla de frågor som här berörts till båtad för såväl gäster som mässanställda.

Balk-Johan

Uppskattad Birger "tackskivad"

Birger kan pusta ut efter många år vid 411.

Foto Karl-Erik Spritt.

Den 15 januari kväll var det festligt på "Paletten", och anledningen var att 411:s personal såg sin avgående chef, Birger Ahlin på en liten "skiva". Signe

Ericsson, "basen" på "Paletten", själv f. d. 411:anställd, hade sett till att ett gott och rikligt matbord fanns tillgå för deltagarna, och Signe fick också ett gott betyg.

Att den gode Birger verkligen har varit uppskattad och mycket omtyckt av sina medarbetare på 411, därom vittnade de tal som hölls, bl. a. av klubbordf. Sten Edberg, gamle kämpan Leif Jons-son samt Nils Snäll.

För mycket god musik och full rulle svarade Herman Fält och Bror Möller, då och då med god hjälp av "Snickarn" Persson, G. G och Erik Sjöberg. Det dansades och sjöngs, och Birger fick en minnesgåva, en fåtölj, en pjäs som han nu mer kan njuta uti, nu när han slipper ifrån det resande livet som Ki vid UHF. Och vi unnar dej vilan, Birger!

Vid samma tillfälle fick också lilla Inger Jakobsson en minnesgåva och ett välförtjänt tack för sitt arbete vid 411 som hon nu slutar för att övergå till hemmafruns mer "lyx"-betonade tillvaro. Slutomdöme: En liten fin fest, och det är alla deltagarnas förhoppning att Birger ska ha den i ljusst minne, samtidigt som han önskas all lycka och framgång i sitt nya arbete!

Sj.

MÖTE MED VÅREN

Trubaduren Bror Möller.

Foto Karl-Erik Spritt.

Av B. MÖLLER

*I går — mina vänner
så mötte jag våren
just i en glänta
där solen stod på.
Hon kom över stigen
för rätt uti snären
där nyvakna buskar
så vattblanka stå.*

*Hon log — och så ljuvligt
hon strök mig om kinden
jag stannade genast
så tveksam i håg,
då sjöng det i träden
som riste i vinden
Jo — visst gamle vän
var det våren Du såg.*

*I går — mina vänner
så hörde jag våren
från vingslag i rymden
drog sträck emot nord.
Man följer med andakt
alltmer genom åren
det jublande budet
till människor och jord.*

KVALITET?

Astronaut till deprimerad astronaut:
— Vad bekymrar Dig? Du har suttit och hängt ända sedan uppskjutningen.

— Jag undrar bara över att kapseln är sammansatt av 200.000 delar, samtliga inköpta från de firmor, som offererade lägsta priset.

Fil dr Håkan Sterky

FÖRETAGSNÄMND STUDERADE FÖRETAGSNÄMND I ARBETE

F:UHF/DC tillsammans med nämnd-ledamöter från olika statliga verk be- vistade i januari en 3 dagars kurs för företagsnämnder på Sundbyholms slott.

Kursen inleddes med en orientering av företagscheferna från de deltagande myndigheterna under gemytlig samvaro. Som ordf. för kursen fungerade FCPF:s förbundsordförande A. Bäckström.

Ett estradsamtal om företagsdemo- krati, där bl. a. gen.-dir. Swärd deltog, väckte livlig debatt. Om försvaret i da- gens och morgondagens samhälle talade gen.-löjtnant S. Synnergren och om den svenska försvarspolitik 1968—72 stats- sekr. S.-G. Olhede.

Som en avstressande punkt i det digra programmet fick deltagarna se och hö- ra Gevärsfaktoriets företagsnämnd i ak- tion, vilket gav många intressanta syn- punkter på en nämnds arbete.

En stor del av tiden upptogs av grupp- arbete och en viktig punkt där var 1968 års regler om företagsnämnder inom Statsförvaltningen. En mycket givande diskussion uppstod när grupparbetena redovisats.

Slutomdömet blir att kursen var myc- ket bra tillrättalagd och ledamöterna nöjda med att ha kunnat fördjupa sina kunskaper i företagsnämndsarbetet. Att inkvartering och förplägnad var bra för- sämrar ju ej det hela.

M. B.

TENNISBANOR VID CVA

Äntligen, efter 5 års trägen uppvakt- ning av företagsledning, företagsnämnd m. fl., m. fl., har IFFA glädjen att med- dela, att beslut om anläggande av 2 ba- nor är klart. Om allt går som planerat kan spel börja i juni 1969.

Banorna, som kommer att ligga mel- lan Telepaviljongen (f. d. Yrkesskolan) och flygfältet blir av en — tout — cas- typ (grusbano), varför "dragning" sop- ning och eventuellt vattning kommer att bli ett oeftergivligt krav för spelarna.

Beträffande avgifter, teckning av tid etc kommer vi att återkomma till de, som i vår förfrågan uttalat sitt intresse.

Ledare för tennissektionen är Börje Bertilsson/619 tel. 145.

Prismonter på mässen

IFFA har under årens lopp erhållit en del lagpriser, vandringspriser etc. En del av dessa finns placerade bl. a. ute på sektioner/kontor inom CVA. Det är angeläget att alla dessa priser i försking- ringen putsas upp och placeras i det nu anskaffade prisskåpet. Kontakta mate- rialförvaltaren Gilbert Wahlén/542 tel. 508 som samordnar detta.

Formulation

Nomenklatur är latin och betyder slav som står vid dörren och ropar ut namnen på besökare. Det skadar inte att vår egen personal slog upp litet konstiga ord i en nomenklaturförteckning, ordbok eller annan uppslagsbok innan det uttalas eller sättes på pränt. De som hör eller läser felaktigheter säger ingenting av artighet, men skrattar efteråt och kanske tänker något om svag utbildning.

Därvid skall vi inte tänka på skillnaden i innebörd av fråga och frågeställning, mål och målsättning m. m. som vantolkas i de högsta kretsar.

Enligt vissa personaltidningar, är det inte bara CVA, som kämpar mot fel terminologi och försöker rätta misstagen. Bland annat gäller det ordet formulär, som felaktigt användes för ett papper avsett att fyllas i med uppgifter. Detta är ungefär lika riktigt som att *fråga efter spik, när man menar skruv*.

Enligt Sveriges Standardiseringskommission är grundbegreppen för blankett, dokument och formulär följande:

Blankett

Papper eller motsvarande avsett att förses med information genom skrivning eller på annat sätt.

Blanketter är ofta försedda med ledtext eller annan tryckt förhandstext. Även skrivpapper, genomslagspapper och avdragspapper för duplicering räknas som blanketter då de har skurits till ett för ifyllning och hantering lämpligt format.

Dokument

Blankett som försetts med information.

Principiellt är varje fysiskt medium som bär information, t. ex. ifyllt blankett, stansat hålkort eller hålremsa, magnetband, videoband, ljudband, gramfonskiva liksom även exponerad fotografisk film att betrakta som dokument.

Det svenska ordet dokument har samma innebörd som likalydande engelska och franska ord.

Formulär

En förebild för uppställning eller avfattning av ett dokument. På ett formulär skall ingenting ifyllas eller ändras. Det finns formulär som visar hur ett skrivarbete skall utföras, och det finns sådana som visar vilken text som skall förekomma på en blankett eller hur en sådan skall ifyllas.

Använd t. ex. "Frågelista" — aldrig "Frågeformulär" — när det gäller ett papper som skall förses med information.

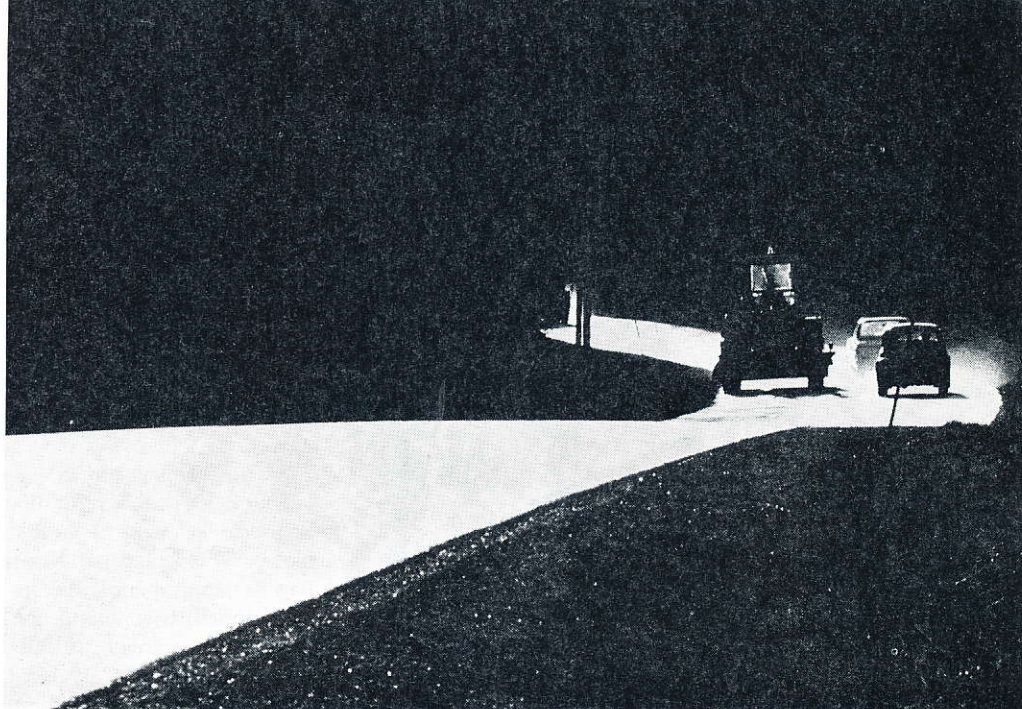

Foto Rolf Landernäs.

REFLEX I ARBOGA

Många vid CVA är anslutna till bildklubben REFLEX i Arboga. De utmärkte sig bl. a. i Skottgluggens fototävling i höstas.

Arboga Fotoklubb, pånyttfödd 1963, omdöpt vid årsmötet 1968 till Bildklubben Reflex, har 25—30 medlemmar. I ett par källarlokalerna under rektorsexpeditionen på Gäddgårdsskolan håller fotokillarna till nästan varje måndagskväll.

Fotograferna i Arboga har inget emot att mäta sina krafter med andra klubbar. Just nu granskar man lämpliga bilder till klubbkriget etapp tre. Klubbkriget som avgörs i fem etapper är Riksförbundets tävling. Efter förra årets fem etapper belade Arboga en hedrande

sjundeplats.

Fotografering är en dyr hobby. Men priset för kamera, rullar, fotopapper, fix, framkallningsvätska och mycket annat betalar de gärna. Även om Reflex har ett eget labb på Gäddgårdsskolan så har flera reflexare belamrat källarskrubbar och toaletter med pryttlar som hör bildframkallningens konst till.

Kamerabeståndet är ganska imponerande: Småbildskameror mest, och då förstås japaner. Tre Leica två Hasselbladare två Pentax och en massa Minolta hittar vi också i "familjen".

Foto Rolf Thelenius.

VÅR MAN I PARIS

Rapport från Bengt Daxberg

En inspirerande stad.

Bästa Redaktören!

Tack för brev och vänlig uppmaning att inkomma med en reseberättelse från CVA:s kontrollgrupp vid CFTH, Paris. Därav smickrade griper vi oss verket an.

Någon presentation av den materiel vi ägnar våra omsorger torde för den Ärade Läsaren av Bergtrollet ej vara nödvändig. Nils Ekstrand och medlemmen av kontrollgruppen Allan Kärnfalk kan säkert stå till tjänst.

Låt oss nu få presentera oss. Förutom Kärnfalk och signaturen finns här Oskar Magsår, Joakim Rotary Skarv, Karl-Ludvig Stress (särdeles god vän med Oskar), herr Emil Rapport (Emil är 14-dagsperiodare), Miss Mathilda Halda Skrifmaskin (en något bedagad skönhet) och slutligen monsieur Steak Frités Kantin. Den senare utbytes stundom av Sven Bruna Bönor af Fläsk.

Några bilder från vår inre verksamhet kan vi inte visa, men byt ur i Quists bildreportage Signora Castalgia mot den svenske vikingen CFTH-ingenjören Brunnegård och Signore Aragona mot

vinkännaren och slarven Rochet så blir bilderna desamma. Tag sedan metron till slumkvarteret Orteaux, förortsbanan till staden Sartrouville, eller åk bil till försöksbasen Limours (välbekant för herrarna Månsson, Andersson, Hansson och andra för sitt trevliga värdshus Galgbacken), tag metro och buss till högkvarteret Bagneux så har ni besökt alla de platser vi arbetar på. Kontrollantens dag är lång, spännande, internationell, trist ibland och förhindrar mångt tillfälle till synd. Men den är aldrig tråkig och ger rika tillfällen till att glömma den gran vid vars rot hans bo var fäst. Han får uppleva veckolånga meetings med Lars-Harry Larsson, Gunnar Ljung, Nils Ekstrand och många andra, dagar då han frågar sin Skapare varför just han skall utsättas för denna jordens samlade ondska i form av misérabel kvalitet (lägg märke till den franska touchén) och varför alla kamrater blir sjuka i "maggen" på tredje dagen, så ges honom dock tillfälle till afkoppling och rekreation (ä uttalas med sluten mun och

tilltäppt näsa). (Ragnar Fredrik kanske förväntar sig nu en skildring av Paris by Pigalle, men som Herr Emil så riktigt framhåller, något skall vi spara till nästa gång och för övrigt det dom har på Pigalle det har dom i Lissabon med).

Det kan vara en välsmakande lunch i Bois de Boulogne (där inga rosor finns att köpa) i Anders Högfeldts sällskap eller på Dupont-Montparnasse tillsammans med Karl Hultman, en glad kväll på Acapulco eller en "Soirée Gastronomique chez La Table du Roy". Så ock kan det vara en kall öl på stambaren, en delad sill- och fläskbit med någon svensk vän, kyrkkaffe i Svenska kyrkan eller glädje över Telningens överbetyg i den franska prosaskrivningen. Det är känslan att kunna välja sin fromage, pröva sig fram i vinhandlaren's källare, få krita hos bagaren och ett glatt leende från Flickan i Hörnet.

Här skulle vi nu kunna sluta, men eftersom Redaktören vill ha sex-spalter (Miss Matilda rodnar klädsamt och Herr Emil Rapport muttrar att det vid hans franska ära inte väl är frågan om ett inlägg i den för svensk kultur så befrämjande runda-Oh-debatten, Telningen

Signaturen transportplanerar.

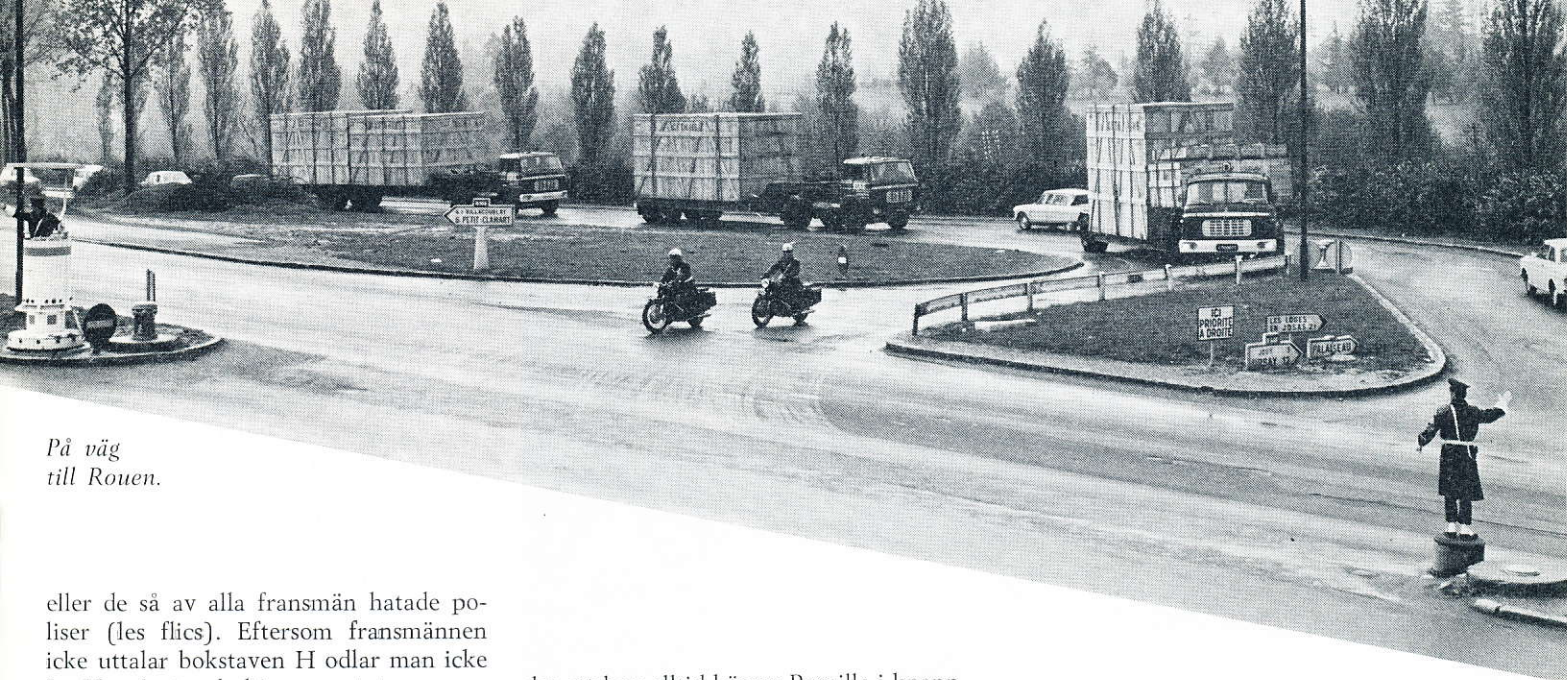
framhåller att vi kan berätta något om svenska skolan eller hennes senaste klänning från Aux Trois Quartier) vill vi fortsätta med några rader om det land och den stad vars befolkning blommor och bin sig lärer.

Flera årtusenden före det Kung Gösta tog sin första Vasaloppsmedalj och på den tiden då valfläsket icke var vidbränt levde i landet La Gaule ett långhårigt folkslag, les Gaulois, vars fruntimmer (pardon) bar kjolar och vars män hade andra intressen än automobilen. Folket var talrikt och några utvandrade till La Suède där de blev inskrivna i sjukkassan och lärde sig kasta sten. Gauloisernas hövdingar kallades Charloer, vilka var tvåstjärniga och från dessa härstammar den ännu levande bekanta familjen de Gaule. — Till sin natur gästfria inbjöd de andra folk att trivas hos dem. Från söder kom romaner, från öster franker, från norr angler och saxer och från Atvidaberg kom Roger Magnusson. Resultatet blev ett absolut oslagbart rekord i rasblandning. (1900-talets gästspel av Kaiser Wilhelm och Korporal Adolf har naturligtvis också satt sina spår).

La France är ett fyrkantigt land och begränsas i norr av Engelska kanalen, i väster av Atlantis, i söder av Franco och Cote d'Azur och i öster gränsar det till medlemsstaterna i den gemensamma kommersionsunionen. Landet delas i två delar av floden Loire. Norr om denna odlar man äpplen och söder om vindruvor. Överskottet av produktionen kastar man i huvudet på landshövdingar

Le Garçon på stambaren.

På väg
till Rouen.

eller de så av alla fransmän hatade poliser (les flics). Eftersom fransmännen icke uttalar bokstaven H odlar man icke Le Havré utan kultiverar vetet, som ger det goda vita brödet, som tillsammans med en bit ost och ett glas vin alltid ingår i en fransk standardmåltid. Parisarna säger sig härstamma från stammen Parisii och det kan här vara på sin plats att erinra om stammens uppkomst. Under sin resa från Sparta kom advokaten och plajbojjen Paris åtföljd av den något motsträviga (faen trott) Sköna Helena att söka vila vid en av La Seines krökar.

Följden av denna vilostund blev alltså folkstammen Parisii, vilka så småningom kallade sin stad för Paris och omgjordade sig med murar. För att slippa simma över Seine byggde de broar och för att kunna försvara sig mot les Vikings torn, bågar och Hotel de Ville, breda gator och avenuer. Så småningom blev det till, det Paris, som inga stövelknektar, radikala studenter, drugstorer och Happy Landings Bar kan fördärva. Det Paris som välkomnar besökaren, som tjuisar alla och som, när man väl upplevt det, man alltid längtar efter.

Det franska språket utgöres av le och la och mellan dessa utplacerade läten som förtydligas med spasmatiska gester. Vid åsynen av ett dussin ostron eller en chateaubriand utbrister man i Oh, la, la, la, och le garçon säger Merci bien när dricksen är den rätta (Merci är för snäljåpar och Merci beaucoup för de icke räkningskunniga).

Fransmännen och särskilt parisaren älskar revolutioner och ännu i våra dagar kan vi spåra följderna av dessa i t. ex. den uppsalienska bostadskön. Fjolårets student- och arbetarrevolution syftade närmast till att från stadens smågator avlägsna den bohusländska stensättningen så att den sedan länge planerade asfalteringen av dessa kunde komma till stånd. Att man också passade på att lufta sin liberté berodde på deras sinne för sparsamhet. Händelserna har ju på ett alldeles särskilt sätt skildrats av den berömda skribenten Herr Torsten Ehrenmark (lätt igenkänd på

det att han alltid bär en Pernilla i knapphålet) och vi kan därför inskränka oss till att fästa Läsarens uppmärksamhet på en i Sverige mindre känd insats som vår då så uppskattade medarbetare Sir Robert Saliv gjorde för att få ett slut på Ehrenmarks epistlar. Sir Robert lät via Wilson och Pund Ltd inskeppa ett antal ton av den skånska surlimpan, vilka som bekant har en välgörande inverkan på förnuftet. Sålunda bringade till sans och lugn strömmade folket ut på paradgatan Champs-Élysées och valde åter till hövding den man de så nyss velat bli av med.

Monsieur Steak Frités Kantin tycker nu att vi skall berätta om det välkända franska köket och Joakim Rotary Skarv menar att det är lämpligt att skildra la vie Parisienne, medan Telningen vill ha med hur det gick till på Luciafesten i kyrkan eller när vi skulle köpa ljus och fick en korkskruv i stället. Eftersom alla är envisa kanske lösningen på familjegrålet kan bli en apéretif med svensk och CVA-anknytning.

Låt oss ta Metron, som är lagom uppvärmd och parfymerad, till Place Denfert-Rochereau varifrån många CVA-re tagit personalbussen ut till Bagneux. Vi slåntrar emellertid Boulevard Raspail nedåt och stannar en stund vid Hotel l'Aiglon där Le Patron gärna ställer rum till förfogande till gentlemännen från Arboga.

Komna till slutet av Raspail har vi passerat kinarestauranten där man för en billig penning kan njuta av svalbosoppan eller äta friterade hummerstjärter med pinnar. Styr vi så babord hän hamnar vi på Boulevard Montparnasse med dess många kaféer La Dome, Les Select o. s. v. På dessa kan vi blanda oss med konstnärer, artister, studenter och amerikanskor i sidenklänning och plastskor. Styrbord hän kan vi besöka om vi så vill fiskrestauranten Les Arrets där Alvarsson smakade på sniglar och där är ostronen underbart färska. En av tvärgatorna heter Rue Montparnasse och i

nummer 25 praktiserar en norsk doktor som är välbekant med svenska krämpor och dess botande. — Ölet dricker vi på baren Les Bretonnes vars Le Garçon ler igenkännande och utan vidare serverar un Baron (en liter). Traskar vi så vidare Rue de Rennes norrut passerar vi en tvärgata där hotellet Victoria-Palace ofta är början och slutet för meetingsdeltagande över-, byrå- och driftsingenjörer. Med raska steg är vi snart framme vid Hotel Lutezia där Leif Blixt och Erik Werner är stamgäster.

Nästa drink tar vi på en bar på Boulevard St-Germain-des-Prés där La Sorbonnes studenter blandar sig med bohemer, modeller, poliser och vanliga dödliga. Här finns det djärva modet (kort-kort och lång-lång), radikala idéer, Sartrès och Renoirs efterföljare, svältande och mätta, flickor med väskor, tiggaren, fattigpräster, smågangster och kortförsäljare. Man hör alla jordens tungomål och finner allt det man söker. Yra och omtumlade letar vi oss fram till metro St. Michel där La Fontaine St. Michel erinrar om den tid då Gestapo försökte utrota friheten med att skjuta de kämpande studenterna på denna sida av Seine.

COMMENT VA LA PANTÉ?

På den högra sidan befinner vi oss nu på Place de la Concorde med all dess skönhet och våldsamma trafik. Framför oss ligger världens vackraste avenue Champs-Élysées. Tag fram kameran och bevara till eftervärlden något av den beundran och betydelse den har för all jordens befolkning. Innan vi fortsätter kan vi följa Karl Da-

"L'Espagne à Paris". Fr. v. A. Kärnfalk, CVA, R. Kjellén, DNOR, "Vår man i Paris" och le patron M. Felix Ferrer.

vidsson till frimärksmarknaden, låta Tellingningen rida på åsna eller kasta en blick på det av poliser bevakade presidentpalatset.

Vi följer solsidan uppför avenuen, stannar ett tag vid nattklubben Lido, solar oss i glansen av laxen och grannlåten i skyltfönstren eller tar en enkel smörgås på Jour et Nuit. Nästan framme vid Bågen ligger Svenskhuset med restaurant där sillen och köttbullen är god, där snapsen är väl omhuldad och Klass III är av Pripp. I det huset finns det bank där vi kan växla vår sista tia, resebyrå och tidningskiosk. Med andra ord en svensk oas i allt det franska.

L'Arc de Triomphe et la Place de l'Etoile, där skalden Nilsons okända soldat med sitt döda flin ligger och där jordens furstar lägger en krans, kan beskådas i timmar. Låt oss här bara erinra om att Triumfbågens uppbyggnad även är ett bidrag till stadens förskönande av vännerna Erik Werner och Nils Ekstrand.

Lunchen äter vi på Nupont-Wagram eller på brasseriet vid Place du Ternes. Men vi kan också köpa oss en grillad kyckling och grönsallad på någon marknadsgata och äta den i vår möblerade franska våning, ty nu befinner vi oss i närheten av svenskkvarteret Les Ternes. Mätta och måhända belåtna följer vi Boulevard Courcelles fram till gatan med samma namn och letar sedan rätt på Rue Mederic där Svenska kyrkan ligger och där Tellingningen går i skola. Här träffar vi kyrkoherde Strömberg, vaktmästare Brohlin vars fruga bakar härliga bullar och bjuder på kaffe efter söndagens högmässa. (Finns det några hundralappar över i CVA:s årsbudget så är det alltid underskott i svenska kyrkans).

Trötta i 48-orna tar vi metron till Place Clichy. Ty här börjar Sodom och Gomorra. Innan vi ger oss in i Pigalles

mekaniserade nöjesvärld kanske vi vill smaka på "Les spécialités de Poissons et de Coquillages" på restauranten "Aux Merveilles des Mers" eller en kartong med frites och hot dogs med svensk senap hos Kungen av Pommes Frites. Vi kan också ta en ny öl på La Chat Noir, men vad vi än gör så bör vi ju uppleva detta Syndens Näste, som dock inte blir syndigare än vi själva gör det. Låt oss emellertid släppa oss lösa på egen hand, ty det är inte säkert att lilla Frun är så intresserad av insidan på Hotel Central Moderne eller att söta Papsen förstår riktigt anledningen till — ja, som sagt —.

Om vi så under vår promenad förnimmer vårluftens smärta, blir yra i själ och kropp, glömmet bort den förfallna avbetalningen på sista statussymbolen eller slår volter av livsglädje så räds icke, Kära Syster och Broder, ty tids nog och måhända allt för snart är vi åter iförda folkhemmets datamaskinpräglade medborgarenummer.

Till slut lämnar Herr Steak Frites sitt "lilla knep" att tillaga Steak au Poivre.

Man tager lämpligen ett SAS-plan till Paris och garnerar detta med ett antal Metron (snåla inte, kära Husmor). Av slaktaren Legrande, en stor och trevlig buffel, väljer vi ut det stycke oaxenkött av vilket vi så småningom skall ljuta döden. Under tiden har Husfar (hela familjen kan hjälpa till) varmt stekjärnet tills detta börjar återgå till malmstadiet och Sonen antecknat numret till Arboga flodspruteafdelning. Medan köttet puttrar hemtrevligt i pannan tillagar Dottern såsen (så lärorikt så). Såsen, om vilken Victor Hugo skriver så träffande: "La vie est un mets qui n'a gré que par la Sauce", tillreds av tunn Kanslihusgrädd, spetsas med ett glas ELP och slutligen tappas däri en väl tilltagen svartpepparburk. Låt såsen koka ett

ögonblick och spring förbi med vispen. Avsmaka och ring efter flodsprutan!

Till steken serverar vi Pommes de Frites d'Allumettes åla Djurgården. Goda och färska Solstickor duger bra, de friteras i Mälaren och saltas med en nypa stadskällareräkning.

På systemet har vi dagen före inköpt ett fylligt Chateau de Vattenpumpsvin av någon god klorårgång. Vinet drickes som vanligt med fötterna mot muren och huvudet inunder kran.

Är så köttet lagom kolnat och såsen av styrka och smak kommer rätten att ge Far styrka och kraft, Mor blir vän och säll. Dottern avpoppad och Sonen hoppar över rökrutan och för alla efterlämnar ett minne i notre gorge fine.

Har Ni vägarna förbi Rue du Colonel Moll så titta upp, men till dess smaklig måltid och Au revoir.

Bengt Daxberg

● Mitt varmaste tack för vänlig hägkomst på min 50-årsdag.

Paris 18.4.69.

Bengt Daxberg

VISSTE NI

. . . . att hälften av all den energi, som människan förbrukat efter Kristi födelse har använts under de senaste åren?

. . . . att 25 % av alla de människor, som levat på jorden lever i dag?

. . . . att mängden av tekniskt vetande fördubblats vart 10:de år och att över hela världen publiceras omkring 100.000 tidskrifter (varav Bergtrollet är en) på mer än 60 språk och att antalet (språk?) fördubblas vart 15:de år?

Trots detta lever de flesta av oss ungefär som om tillvaron vore statisk och man hör fortfarande ofta yttranden som: Nej så kan vi inte göra, så har vi aldrig gjort förr!

Detta skall vara statistik av diverse inlästa data, men stämmer det?

En fransmans syn på Sverige

CVA har under några månader haft besök av monsieur Daniel Berro, representant för firman TURBOMECA. Denna firma, som har sina verkstäder i de sydfranska städerna Bordes och Pau, tillverkar bl. a. jetmotorn RM9. CVA utför över-syn av denna motor, som sitter i skolflygplanet Sk 60.

Då det kanske kan vara av intresse att höra hur en fransman ser på Sverige och svenskarna, har Bergtrollet bett monsieur Berro att berätta för oss om sina iakttagelser. Översättningen till svenska har gjorts av N. Tornberg.

MINA FÖRSTA INTRYCK AV SVERIGE

I jetålderns tidevarv är ju de 2 500 km, som skiljer min hemstad Pau från Arboga, inte något större avstånd. Men det är dock tillräckligt för att en fransman ska känna en himmelsvid skillnad mellan de olika städerna, särskilt om han som jag har oturen att komma hit mitt i den smällkalla nordiska vintern.

Jag är väl medveten om att några månader är en alldeles för kort tid för att lära känna ett främmande land och dess innevånare. Men det är ju ofta så att de första intrycken också är de bästa. Det är därför ett nöje för mig att få redovisa mina erfarenheter och jag ska försöka att göra det så opartiskt som möjligt.

Det som först överraskade mig var det enkla, naturliga och spontana mottagande som jag fick vid min ankomst till CVA. Värmen i mottagandet har varit och är fortfarande en stor tröst för mig i det bistra klimatet. Det måste medges att det var en aning obehagligt

Åke Dandanell fältskytte-segrare

CVA/UHF skytteklubb avhöll söndagen den 12 januari sin fältskjutning med mässen som samlingsplats.

Med sedvanlig såväl skicklig- som påhittighet hade Bertil och Åke ordnat en trevlig bana omkring Igelsäter, en bana som trots nu så känd terräng ställde skyttarna inför det faktum att det inte var så lätt.

Åke Dandanell tog hem segern även i denna tävling med sedvanlig skicklighet då han prickade in 28 träff, dagens högsta.

I klass 4 blev K. G. Sund 2: dre man och klass 2 vanns av Milton Larsson, FF/DC. I veteranklassen återfanns som vanligt Herbert Kåberg och Gunnar Tallqvist i täten på 1:sta resp. andra plats.

C:a 100-talet skyttar från skyttekretsens olika föreningar deltog i skjutningen och av dessa kunde drygt hälften hämta ett hederspris från ett som vanligt storslaget prisbord, skänkt av industrier eller firmor inom eller utom Arboga, föreningar och en del privatpersoner.

Husmor med hjälp av fruarna Kåberg, fröknarna Åhlin och Kåberg sva-

rade för skyttarnas förplägnad med 1969 års godaste ärtsoppa, smörgåsar och kaffe. Klubbstyrelsen ber att genom Bergtrollet få framföra sitt varmaste tack. Ett lika varmt tack får framföras till banläggarna, till övriga funktionärer samt till prisdonatorer för all hjälp att genomföra skjutningen på sedvanligt utmärkt sätt.

En effektiv organisation är inte bara signifikativt för snöröjningen, jag har funnit den överallt i det svenska samhället och inte minst på CVA. Det verkar som om svenskarna har lättare att införa nya, bättre och rationellare metoder än vi fransmän. Allt verkar så noga genomtänkt och planerat här, vi i Frankrike är nog mera benägna för improvisationer. Detta kan väl till en del förklaras av olikheter i temperament.

En annan sak som jag blivit imponerad av är den renlighet som tycks råda

att komma från sydfrankrike, där temperaturen sällan understiger +10°C på vintern, till den snöiga Nord där temperaturer på -15°C tydligen är vardagsmat. Naturligtvis kan det snöa någon enstaka gång också i mina hemtrakter, men den lilla snömängden som faller töar snart bort. Ett riktigt svenskt snöfall skulle medföra kaos, eftersom vi naturligtvis inte har er effektiva organisation för snöröjning.

Några axplock ur prislistan:

Klass 5

1) Åke Dandanell, CVA	28 tr
4) Gerhard Lefwefeldt, Arboga	23 „
5) Holger Larsson, Säterbo	23 „
10) Lennart Löth, UHF	20 „

Klass 4

1) Bo Jansson, Kolsva	24 tr
2) K. G. Sund, CVA	22 „

Klass 3

1) Alf Edell, Arboga	18 tr

Klass 2

1) Milton Larsson, FF/DC	24 tr
6) Tage Wallqvist, CVA	15 „

Klass 1

1) Torbjörn Hermansson, Säterbo	20 tr
8) Gösta Nätfalk, CVA	14 „

Veteran

1) Herbert Kåberg, CVA	24 tr
2) Gunnar Tallqvist, CVA	18 „

C. Broman

M. Daniel Berro, rådgivare och instruktör på CVA, och Rickard Collstam.

överallt i Sverige. Alla som besökt mitt hemland vet att det är lite si och så med den saken i de romanska länderna. Det är därför helt naturligt att ni är stolta över er renlighet. Men kära svenskar, låt oss inte glömma att de flesta städer i Frankrike är mycket, mycket gamla. Den medeltida arkitekturen omöjliggör helt enkelt en effektiv renhållning. Det kan inte hjälpas, jag älskar i alla fall mitt land och dess gamla, romantiska byggnader och monument som man helt saknar i ett modernt samhälle.

Det må vara mig förlåtet om inte alla jämförelser utfaller till Sveriges fördel. För att min skildring ska bli rättvis måste jag tillstå att jag inte är helt nöjd med den svenska maten, åtminstone inte med den som serveras på CVA-mässen. Skillnaden mellan det franska och svenska köket är enorm. I Frankrike är ätandet en njutning och ett nöje, medan det i Sverige enbart tycks vara en nödvändighet för att uppehålla livhanken.

Det är alltid intressant att jämföra levnadsstandarden i olika länder. Den svenska är ju den högsta i Europa och de sociala förmånerna är förnämliga. Men Sverige har ju haft den stora turen att få leva i fred i mer än 150 år, under en tid då det franska folket drabbats hårt av ett flertal krig och allt elände som följer i krigens fotsår. Hur annorlunda hade inte levnadsstandarden kunnat vara i Frankrike om också vi sluppit undan krigens fador. Ni borde vara ett lyckligt folk i det välordnade Sverige. Därför är vi utlänningar förvånade över det stora antalet självmord som förekommer här, är det månne klimatets fel?

Hur som helst, jag är tacksam över att ha fått gästa ert vackra land, även om jag skulle ha föredragit det i snöfritt tillstånd.

"Palle" – luftfarare i Österled

Som ett bevis på hur en pensionär ser på världen bidrar han härmed med en rapport.

Så har då den dagen kommit då jag kan disponera min tid som jag vill, nu skall de drömda resorna bli verklighet. Nå nu har inte hälsan varit särskilt efterhängsen de sista åren, så det blir väl att tänka på den i första hand och börja med en s. k. hälsoresa. Vid förfrågan på resebyrå får jag veta att om jag vill fara till Rumänien så har man en — säger en — plats ledig. Jag accepterar, och ett par veckor senare är jag på ort och ställe, den lilla kur- och badorten Eforie Nord vid Svartahavskusten.

Mycken mänsklig skröplighet har där församlats i hopp om att finna bot för i första hand reumatiska krämpor men också många som i det omtalade Gero-vital trott sig finna ett räddande halmstrå för att undgå ålderdomens många besvär. Damerna voro väl i majoritet, men överraskande många herrar, de flesta pensionärer fanns också med bland de förhoppningsfulla.

Just nu är det i början av vintern, träden äro avlöfvade och rumänerna har tagit fram vinterkläderna. En och annan av de nordiska vikingarna slänger sig en varm och solig dag i Svarta havets 15-gradiga vatten, men annars är badorten Eforie Nord stängd, endast kurorten lever vidare. I behandlingen av reumatiker ingår bland annat inpackning i den undergörande gytjan från sjön Techerghiol och bad i det mycket salta vattnet. Bad i denna sjö sker på somrarna i de s. k. terminalerna. Utanför en av dessa står den stolta devisen: "Jugend ohne Alter in der Terminalbädern" vilket en smula fritt översatt skulle betyda: Ung i varje ålder genom Terminalbad. Berättelserna om de underbara verkningarna äro många och skiftande. En av de mera elaka förmåler att en tysk som tog sig ned till badet på kryckor en dag kom tillbaka utan dem. Hans vänner ansågo att ett under (eine mirakel) skett, men han lugnade ned dem med att tala om att "någon jäkel har stulit mina kryckor". — Sic.

Det lilla samhället Eforie Nord, med fog kallat en blommande trädgård har denna tid på året föga att bjuda på i form av förströelser, men Rumänska turistbyrån denna verkligt förnämliga "industri" som även är arrangör av hälsoresorna har ordnat med en hel del utflykter, bland dem en kustresa till badorten Mamaia där man i de många hotellen kan ta emot 27.000 gäster på en gång. Ej heller må glömmas hamn-staden Constanza med minnen från romartiden och ett mycket förnämligt akvarium med alla Svarta havets och Donau-

deltats fiskar. På f. d. casinot i Constanza hade arrangerats en "rumänsk afton" med rumänska specialister i fråga om mat, starkt kryddad salami, mittetji vinbladsdolmar m. m. samt dessutom uppvisning av rumänska folkdanser, en misstänkt lik vår egen gamla kära Västgötapolka, andra mera akrobatbetonade pojk- eller gubbdanser och ej att förglömma kyssdansen där vederbörande fångar in sin moatje i en servett, dansar runt, breder så ut servetten på golvet båda knäfalla på den och kyssa varann — på kinden — hm.

Rumänienresans på sitt sätt höjdpunkt var kanske en utflykt per järnväg och buss upp till Karpaterna. Under färden sågs många exempel på den sjudande utveckling som pågår i Rumänien. Nya tunga industrier äro under utveckling, det byggs bostäder, skolor, sjukhus m. m. Den moderna bostadsbyggelsen påminde om vilket Vällingby som helst här hemma, och de nya ofentliga byggnaderna voro av hög klass. Städerna hade överallt "lungor" i form

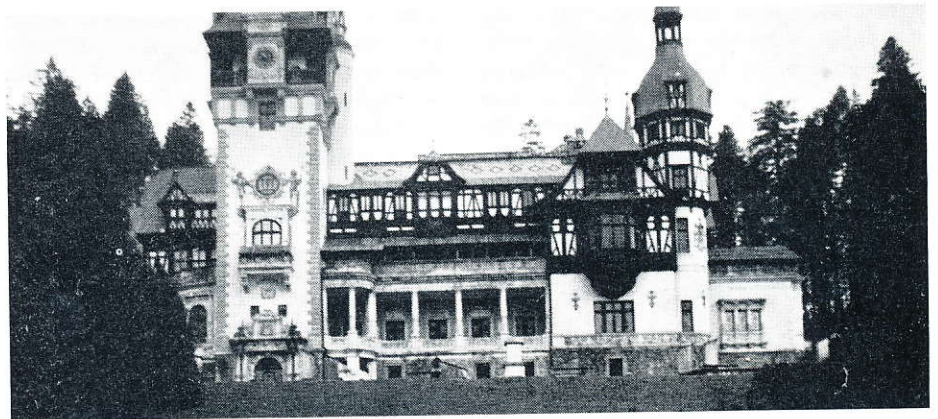

"Palle"
Bror
Palmér.

gaturenhållningen sköttes av kvinnor med biträde av en eller annan äldre man.

Inkomsterna äro ej särskilt höga, det uppgavs att medelinkomsten skulle uppgå till 1.200 lei i månaden (omkring 400 kronor). En modern bostad betingade en hyra av 150—200 lei. Det föreföll att vara gott om varor av alla slag, men priserna voro rätt höga. En relativt enkel överrock för en herre betingade ett pris av 6—700 lei.

Utbildningen verkar att vara av hög klass. Skolan är från nästa år 10-årig, och för att ge kvinnorna möjlighet att

Klostret Sinaia. En gång i tiden kung Carols slott.

av parker med imponerande blomplanteringar — rumänerna måste vara blomsterälskare — och en hel del skulpturer — de flesta sådana att de kunde ses och förstås utan bruksanvisning.

Befolkningen är synnerligen heterogen. Nere vid kusten dominerade en tämligen kortvuxen satt typ av människor, mörka och en aning mörkhyade, längre norrut uppe i industridistriktet resligare typer bland vilka många verkade att vara av germanskt ursprung — möjligen minnen av en medeltida tysk immigration till landet. Befolkningen där uppe i norr föreföll att ha en smula högre standard än nere vid kusten, möjligen beroende på att industrien gav en lättare försörjning än det tunga jordbruksarbetet nere på slättlandet.

Någon skillnad på mans- och kvinnoarbeta fanns inte. Man såg kvinnor delta i vägarbeten och byggnadsarbeten och

arbeta få barnen gå i förskola redan vid 3 år.

Rumänierna få i likhet med invånarna i de övriga öststaterna icke lämna sitt land, men en ny lag lär vara under utarbetande som skall tillåta studier utomlands under högst 3 år — ett utslag av den pågående liberaliseringsprocessen.

En sak som absolut inte får försummas är ett besök på den marknad som hålles i Constanza varje söndag, det är som att bli förflyttad ett århundrade tillbaka, med öppen torghandel av allehanda varor, gubbar och gummor som komma ledande en gris med ett rep om bakbenet och kommers med får och fjäderfä, och naturligtvis finns där också karusell och andra marknadsnöjen.

Gör som jag, far dit och se själv, flygresan tar 4,5 timmar och ni blir väl ompysslad av de rumänska flygvärdinnorna.

"Palle"

DET ÄR MODERNT

Vår tid har så lätt att falla på knä för modesaker, — hur galna som helst — acceptera det nya tills nästa mode kommer och det gamla befinnes vara rent idiotiskt. Detta är en tidsandans jazzrytm, allting sker ryckvis utan övergångar, — modet kommer plötsligt som ett saxofonvrål, ur radiohögtalaren och slutar lika plötsligt. Du frågar t ex en yngling varför han har så vida benkläder? Och han skall med en överlägsen undrande blick svara, det är ju modernt.

Nu är det modernt med funktionalism, ja den må vara berättigad som byggnadsstil, men då den tränger in på det själsliga området, kan det vara skäl att en smula syna den i sömmarna. Själsfunktionalismen födes ur standardsträvandets rätlinjiga tråkighet. Den växer som svamp ur industrialism och mekaniserat samhälls- och individuelliv, själslig funktionalism ja det är rätta namnet. Säkert ha vi träffat mannen eller kvinnan, som vet tillräckligt för sitt yrke, den specialutbildade, specialtänkande kuggen i nutidens lyckliga samhälle. Hon, eller han, som har anpassade åsikter, och anpassat nöjesbehov och livsbehov. Han, eller hon, med den rätlinjiga betonggrå nutidssjälen, utan plats för romantik utan förståelse för andra själsliga värden, tom och slät — en själ av bläckplåt. Endast saxofonens falska jämmer kan få denna funktionalistiska själ att ge eko. Endast den amerikanska filmens urkramad slasktrasa kan fylla hennes behov av andlig näring. Den är en nutidens sköna skapelse. Vi träffar den överallt, jazzande eller med "Hela Världen" i knät fullkomligt lycklig och fullkomligt anpassad. En själ med beräknat utrymme för kärlek och ekonomi och noggrant avpassade fack för känslor.

Denna själ har automatiskt växt fram ur något som kallas standard. Standardsträvandet är en mäktig demokratisk tanke, vilket hänförande perspektiv rullar inte upp sig inför våra ögon, då vi drömmer oss in i den standardiserade framtiden. En likformig, likaklädd, likatänkande massa folk, bebor rätlinjiga och likformade städer. Nöjena blir desamma för alla, smaken bara en. Det fattas då bara att alla antager något "son-namn". Svenska nationen kunde ju t ex kalla "nationen Pettersson", till skillnad från den danska och norska, som finge namnet Jenssen och Nielsen, också varje individ sitt särskilda nummer. Så småningom kunde nog naturen fås att antaga en viss standard, den också, så hade vi ju paradiset.

Det är förvånande hur få det är som reagerar mot denna själsliga funktionalism. I Amerika är den naturligtvis en

sorts statsreligion. Universitetet levererar studenter ungefär som Ford levererar bilar — präktig standard till överkomligt pris, garanteras hålla de själsmått som behövs i kampen om dollarn. Där reagerar ingen — kanske några få — och vi svenskar marscherar raskt i samma riktning. Så skyller vi på utvecklingen. Utvecklingen kräver det.

En ingenjör är en ingenjör och inget annat. En standardtyp som håller ett visst själsmått och ett rationellt utnyttjat sådant. Var och en gör sitt och bråkar inte om annat än betalningen och helheten blir slät och vacker.

I standardens heliga samhälle finns ingen plats för individualism. Den stora massan bestämmer allt och tål inga avvikelser från den raka linjen. Om plumpheten och oförskämdheten omfattas av alla är den stor. Mera dragspelsmusik, mera jazz, mera s k aktualiteter, mera av det som vi förstå — vi är många. I det kommande standardsamhället kan ej den enskilda företagsamheten och djuligheten hålla stånd, den måste falla till föga. Allt utslätas och blir präktigt rätlinjigt, grått och enkelt att ta in och smälta i en plåtsjal.

Det sjunges så många lovsånger till utvecklingen i våra dagar, men om man betraktar målet som utvecklingen tycks sträva till blir man tveksam. Vi utvecklas tills vi når fullkomligheten vars avbild är koralldjurssamhället. Vi blir förenade med trådar och antenner i ett enda stort fackföreningsblock alla har en och en har alla. Vi är inte individer längre, utan bara grå droppar i en grå massa. En klump mänsklighet som äntligen nått sitt högsta stadium, de lägre djurens stadium.

Ovanstående synpunkter skrevs i början av 1930-talet av en 70-årig trött industrijobbare utan pension från företaget, utan ATP, i avsaknad av nästan alla sociala förmåner. Synpunkterna från dagens äldste låter nästan lika och om 40 år kommer vår långhåriga och uppkäftiga ungdom att säga detsamma om den dagens yngre generation. S. Lj.

ETT GAMMALT GÄNG FRÅN FFVS (1943)

Längst t. v. Folke Kropp, stående 3:a fr. v. Sture Frörlind, 4:a fr. v. G. Alexandersson, först på CVA sedermera F18, sittande 3:a fr. h. f. d. plåtslagare John Steen.

När SPORTPROFILEN introducerades i Bergtrollet var meningen att man skulle presentera s. k. slocknade idrottsstjärnor på CVA och UHF.

Den "profil" vi i detta nummer skall presentera har kanske sina framgångsrikaste år bakom sig, men han är definitivt inte slocknad, utan är fortfarande synnerligen aktiv. Låt oss presentera mästerskytten Bror Karlsson, som i sitt dagliga arbete är arbetsledare i snickarverkstaden på CVA.

BROR – MÄSTERSKYTTEN

Bror Karlsson med en del av sin omfattande prissamling. Även skåpet som han har gjort själv, har inlagda skyttemedaljer som han personligen erövrat.

Redan som ung grabb fanns ett starkt intresse för skjutning hos Bror Karlsson och som 10-åring gjorde han sina första bekansnader med skjutvapen. Det hela var givetvis på lek som hos de flesta grabbar i den åldern, men i motsats till flera av kamraterna behölls intresset och han började tävlingskjuta så smått. På den tiden bodde Bror i Stockholm, men flyttade 1945 till Arboga och började arbeta på CVA.

I Arboga blev han medlem i Arboga Skarpskyttekår, som är en av de absolut äldsta i Sverige, bildades 1862 och heter numera Arboga Skyttegille.

Efter intensiv träning, bl. a. med 2 timmars blindavfyrning om dagen, kom Bror att bli en av Sveriges bästa gevärsskyttar och efter en titt bland samlade tidningsurklipp får man förklaringen till att han så ofta kallats mästerskytt. Han var med all rätt det stora skyttenamnet i Mälardalen i slutet på 40-talet och under 50-talet och i urklippsboken möts

man ofta av rubriker som, Bror Karlsson bäst... Bror vann... etc etc.

När man frågar Bror om det bästa tävlingsåret svarar han tveklöst 1949 och det var också det året som Stockholms-Tidningens jury gav honom 8:e plats bland landets bästa skyttar. Det året blev han bl. a. Kretsmästare med 186 poäng, Förbundsmästare med 187 poäng och segrade om Göteborgspokalen. Sitt bästa resultat anser Bror att han gjorde i Riksskölden, som också härrör sig från 1949, när han sköt 147 poäng av 150 möjliga, vilket var rekord för denna tävling.

De priser som Bror under årens lopp har erövrat utgör idag en imponerande samling. Många värdefulla vandringspris har han för alltid vunnit och att värdera dem är givetvis svårt, men han uppskattar själv värdet av sin prissamling mellan 20.000–30.000:—.

Som sitt förnämsta pris sätter han ett vandringspris som kallas för "Danska

kannan" och som år 1885 skänktes av De Danska Skytteföreningarnas överstyrelse till en riksskyttetävling i Sverige. Hur detta pris kunde hamna på en auktion 1945 och ropas in av dåvarande ordf. i Arboga Skyttegille C. B. Post är höljt i dunkel, men så var fallet och kannan blev nu ett vandringspris inom gillet. Priset erövrade Bror för alltid år 1953 och det värderades då till c:a 3.500:—.

Många priser utgörs t. ex. av pokaler och skålar, men att vissa priser även kan ha nytta med sig förstår man då man hör att Bror som bröllopsgåva 1965 skänkte sin dotter 1 dussin skedar av varje storlek. Dessa skedar var av gammalt s. k. "skyttesilver" och bättre bröllopsgåva kan man knappast tänka sig. Större delen av prissamlingen finns placerad i ett prisskåp och fru Gerda har säkert ett drygt arbete att då och då putsa dem.

Hur klarar man det ekonomiska när man är toppskytt i Arboga. Vem betalar ammunition, startavgifter och resor? Ja, i stort sett får skytten själv betala, men får i vissa fall hjälp av Arboga Skyttegille eller av förbundet.

Bror är idag 51 år gammal och tänker fortsätta att skjuta, men några direkta toppresultat räknar han inte med, ty trots allt är synen inte riktigt vad den varit.

På de sista åren har han börjat skjuta med luftgevär, en både billig och fin träning. Bror är också medlem i Arboga Jaktklubb och tycker att jakt är spännande och ger trevliga stunder i skog och mark.

För dem som kommit i kontakt med Bror Karlsson, antingen genom arbetet eller på fritiden, har säkert lagt märke till hur lugn och avspänd han alltid är och det är kanske en av förklaringarna till hans stora framgångar som skytt. Ty är det något en skytt behöver så är det säker hand och nerver under kontroll.

Till sist skall sägas att Bror inte är den ende toppskytten på CVA/UHF. Namn som Gunnar Tallkvist, Åke Dandanel, Harry Hahne, Valter Lundborg, Bertil Blomkvist m. fl. ser man ofta överst i prislistora och det är bara att hoppas på fortsatt framgång för det skjutglada gänget.

Nils Oskar

PENSIONÄRER

Alvar Pettersson och Alfred Lissåker leende avfirade.

Tyngdord

Mr Trend i Veckans affärer har skaffat fram ett universalverktyg för utredare att vinna framgång. Det passar utmärkt för vissa befattningshavare på CVA. Även vissa författare i TIFF kan få hjälp. Problemet är inte som man vanligen tror själva utredningsämnet — utan uttrycksformen. Vanligen uppnås helt självklara slutsatser — en komplikation, som är svår att dölja. Varje rapport måste vara dunkel för att inte säga ofattbar. I annat fall blir det ingen diskussion och debatt är ju livsnerven i vår vidöppna demokrati.

Med ofattbarhet följer ett mått av respektabilitet. Vid utarbetande av en utredning skall man alltså fråga sig: hur skall jag få det hela att låta förtroendeingivande? På denna fråga, som i själva verket orsakar 99 % av alla utredningsförseningar finns det nu ett svar i den *verbalnyckel*, vars prototyp utarbetats

av en tjänsteman i amerikanska medicinalstyrelsen och som vi anpassat för svenskt bruk.

Varje utredning som skall låta meningsfull bör integrera slutrapporten med ca 30 s. k. *tyngdord*, matematiskt koordinerade enligt nedanstående tabell.

Bruksanvisningen för dessa verbalimplikationer är förbluffande enkel. Tänk på ett 3-tal, vilket som — exempelvis 296. Välj motsvarande nummer från de 3 ordgrupperna och ni får uttrycket "systematisk optionell synkronisering" — en definition som tveklöst skulle kunna fördröja ett parlamentariskt beslut i vilken fråga som helst under minst åtta år vilket ju är själva meningen med en utredning.

Använder ni dessa kombinationer av tyngdord garanterar vi att ni blir en abominabel auktoritet till alla slags utredningar.

ordgrupp 1	ordgrupp 2	ordgrupp 3
0 integrerande	0 administration(s)-	0 versatilitet
1 total	1 företags-	1 flexibilitet
2 systematisk	2 rationell	2 kapacitet
3 parallell	3 reciprok	3 mobilitet
4 funktionell	4 demokratisk	4 trend
5 projekterad	5 logisk	5 koncept
6 optimal	6 diversifierad	6 synkronisering
7 blandekonomisk	7 strukturell	7 respons
8 vederbörlig	8 policy	8 produkt
9 relativ	9 optionell	9 kontingent

Driftingenjör Alfred Lissåker och motortvättare Alvar Pettersson avgick med pension från sina tjänster vid CVA den 31 mars. Vid kaffesamkväm på Gyllene Balken riktade verkstadsdirektör A. Högfeldt ett varmt tack till de båda tro-tjänarna och överräckte blommor. Från fackligt håll hyllades de med tal och blommor genom ordf. i FCTF resp. FCPF. Dessutom uppvaktades de blivande pensionärerna med gåvor från arbetskamraterna.

Alfred Lissåker blev CVA-are den 1 augusti 1950 och arbetade de första åren på elsektionen. I januari 1958 kom han över till planeringskontoret och sedan sommaren 1960 har han tjänstgjort på produktionskontoret, där han ägnat sig åt produktionsteknisk beredning.

Alvar Pettersson började vid CVA den 26 februari 1948 och har under hela sin anställningstid tjänstgjort på motorsektionen.

Samma dag avfirades Gustav A. Johansson på Gyllene Balken med en festlig middag där Mässföreningen stod för värdskapet.

Pensionärsförening vid CVA?

Pensionären Malte Andersson talade för en tid sedan om att en mängd lika-sinnade har planer på att bilda en pensionärsförening. Man räknar med att vid träffarna tala om minnen och hålla kontakten med CVA samt följa dess utveckling.

KONSTKLUBBEN

Det räcker inte med att skapa en tavla. Man måste skapa en publik för den också.

(Sven Höglund i "KRO")

— // —

TÖRST

"Av dricka borde mänskorna få lika! Det gick mig in på nerven så jag rös, när jag bar bira till de rika och notor till en pilsnerlös"

SAXAT

På andra sidan gatan var det oväsen — tusen rasande bergtroll ur "Berlin" av Theodor Plievier

NI FYLLER JÄMNT

CVA

60 år

1/5	John Nilsson	avd 200
26/5	Tore Myhrberg	290
15/6	Olof Norén	200
19/6	Gunnar Johansson	594
17/7	Johan Celander	810

50 år

4/5	Anna-Stina Norling	380
13/5	Sven Eriksson	281
27/5	Gereon Engeblad	284
28/5	Ingvar Johansson	281
23/6	Harry Jacobsson	506
26/6	Ingeborg Asplund	380
24/7	Malte Olsson	120
25/7	David Hjerling	491

UHF

60 år

7/6	Carl-Hugo Dahlström	400
23/8	Erik Tägtström	442
6/7	Ragnar Lindgren	412
1/9	Erik Larsson	412
18/9	Alvar Schlegel	412

VI GRATULERAR

Ny luft under flyg- klubbens vingar

Har CVA och UHF glömt bort att deras upphov varit flyget? När Alfred Aue efter 20 år som ordförande överlämnade klubban till Olle Jonsson kan han se tillbaka på år då AFK stod på toppen i Sverige men även ekonomiska kriser. Med stor optimism och kunnskap har han klarat alla besvär. Svårigheter med finansiering av flygplan och verksamhet har varit en direkt följd av den allmänna lågkonjunkturen i marknaden. Nu är allt åter på väg uppåt.

I första hand skall hangarer och fältet städas upp. Därtill fordras medverkan av alla som vill främja flygverksamheten. Sedan blir det full fart på segelflyget med goda lärare. Den ene, Bert Persson är en av Australiens största flygentusiaster på detta område. Vid årsmötet kåserade han livfullt om livet tillsammans med kängurur och pungråttor.

Modellbyggen har åter kommit upp på programmet med en mycket bra ledare och får vi väl se upp med vad som flyger i luften.

Motorflygarna liksom segelflygarna arbetar ihop med Köpings flygklubb och alla grenarna är rikt representerade.

Välkommen till flygfältet och pröva Dina vingar.

Ordförande Olle Jonsson, Secoverken.
Sekreterare Ewa Söderberg, CVA.
Kassör Maj-Britt Jonsson, Arboga.
Skolchef Gunnar Magnusson, CVA.

FÄRGTROLLET VÄXER

Föreningens årsmöte den 20 mars på Paletten förmådde inte konkurrera med ishockey-VM, men de medlemmar som mött upp fick del av mycket glädjande siffror beträffande medlemsantal, utställningar och utdelade vinster i anordnade utlottningar.

Årsberättelsen visar

att medlemsantalet under 1968 ökat med 37 %, från 215 till 295;
att 8 utställningar ordnats med c:a 175 verk;
att 45 konstverk lottats ut vid dragningar i juni och december.

Revisionsberättelsen anger:

Inkomster	
Medlemsavgifter	8.535:—
Tillgångar	
Saldo från 1967	736:50
Postsparbank	67:—
Gåva	170:—
	9.508:50
Utgifter	
Inköp av konst	8.668:—
Lokalhyra	25:—
Filmhyra	37:50
Kaffe vid årsmöte	31:—
Konstböcker	18:85
Trycksaker	102:22
Överskott	625:93
	9.508:50

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet och omvaldes, så när som på Majvor Byström, UHF, som undanbett sig omval.

Styrelsen för 1969 har följande utseende: K.-E. Persson, UHF, K.-H. Petersson, CVA, P.-O. Olsson, CVA, J. Grönberg, CVA, C.-H. Dahlström, UHF, H. Skoglund, DC, O. Svensson, UHF.

Föreningens ordförande K.-E. Persson meddelade att flera utställningar kommer att visas den närmaste tiden. Först kommer Jan Wilhelmsson att ställa ut oljor, teckningar och grafik, följd av en skulpturutställning med Ingnela Wik-Wilhelmsson. Örebrokonstnären Bertil Bagare-Kindgren har lovat visa prov på sina verk, liksom den kände tecknaren Roland Svensson.

I höst kommer Konstfrämjandets andra stora Multi-konst-utställning (Multi—69).

Färgtrollet har gjort en egen liten gallupundersökning bland de anställda för att pejla konstsmaken. Av de 126 svaren framgick att en majoritet på 86 % ställde krav på kvalitet före krav på format hos konstverket. 75 % tyckte bäst om oljemålningar och 34 % var förtjusta i akvareller och grafik. I valet mellan figurativ eller nonfigurativ (icke föreställande) konst valde 22 % nonfigurativt.

Att föreningen väl fyller sin uppgift framgår inte minst av att medlemsantalet fortsätter att öka. Första kvartalet —69 gav ett tillskott på 50 nya medlemmar.
Sekreteraren

In Memoriam

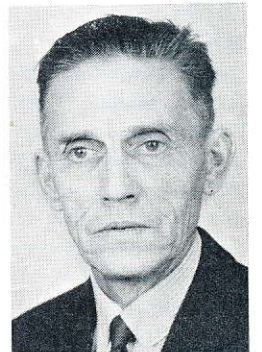

Linus
Carlsson

Instrumentmakare Linus Carlsson avled den 2 mars 1969. Han var född den 17 september 1916 i Västermo församling.

Sedan våren 1946 har Linus Carlsson varit CVA-anställd. Under ett 10-tal år arbetade han som avsynare på motortekniska kontorets kontroll detalj och där efter kom han över till instrumentsektionen.

Linus Carlsson var med och bildade FCPF:s lokalavdelning i Arboga och var styrelsemedlem under många år.

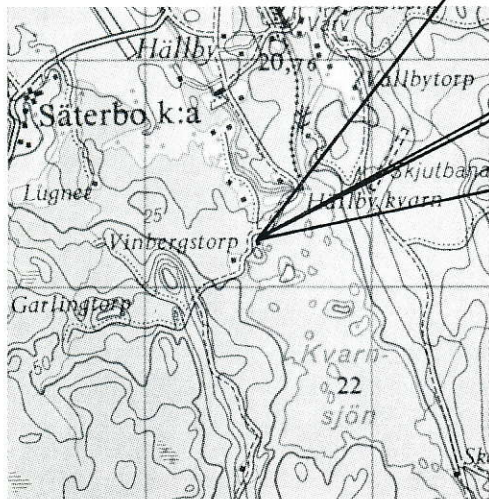

Evert
Jansson

Den 21 april 1969 avled vaktman Johan Evert Jansson, CVA, efter en längre tids sjukdom. Han var född den 8 januari 1909 i Säterbo församling.

Evert Jansson arbetade vid Hjälmar Kanal- och Slussverks AB i drygt 23 år innan han den 24 oktober 1955 började sin anställning vid CVA.

FOHLINGSTORP EN IDYLL VID KVARNSJÖN

Som vi i ett tidigare nummer av denna tidning meddelade pågick underhandlingar mellan IFFA och företagsledningen om att Fohlingstorp skulle ställas till de anställdas förfogande. Detta är nu klart och ett kontrakt är upprättat mellan berörda parter. Avsikten är att alla anställda skall ha möjlighet att utnyttja stugan som utgångspunkt för eventuella friluftaktiviteter, men givetvis även för sammankomster av olika slag.

Det finns möjligheter att bada och vi hoppas att med hjälp av frivilliga krafter även kunna iordningställa en bastu och även skaffa någon roddbåt. Fiske är tillsvidare förbjudet i Kvarnsjön, men möjligheter till fiske av laxöring m. m. finns i Gamla Hjälmare kanal mot lösande av fiskekort, förstås. Gamla kanalen ligger bara ca 50 meter från stugan.

För närvarande är stugan tom och en del underhållsåtgärder skall ordnas och dessutom måste stugan möbleras. Vi har anskaffat en hel del möbler och beräknar att dessa skall kunna vara installerade omkring månadsskiftet april-maj. Det behövs emellertid mycket utrustning till ett sånt här ställe och här finns möjligheter för frivilliga givare att göra en insats.

Vi behöver en roddbåt, trädgårdsmöbler, tavlor (det behöver inte vara Rembrandt, Frans Hals eller samtida polare) prydnadsföremål, radioapparat (ej kristallmottagare) TV-apparat (gärna färg) och andra prylar som kan vara användbara.

Kontakta stugkommittén som består av S. O. Holmström/953, S. A. Mattisson/541 och G. Rystedt/274 eller någon av IFFA:s styrelseledamöter.

Vi efterlyser förslag från alla anställda angående aktiviteter och utnyttjande av detta fantastiskt tjugusiga ställe. Vi avser att återkomma med ytterligare informationer när det hela är färdigt och klart att tas i bruk.

Under tiden gör en promenad eller ta en cykeltur ut till Kvarnsjön och bekanta Dig med terrängen och omgivningarna. Du har ju kartbilden med referenspunkter som Säterbo kyrka, södra banändan på flygfältet, varifrån det går en nyanlagd väg direkt fram till stugan.

S. O. Holmström

IFFA höjer medlemsavgiften

Som bekant höll IFFA sitt årsmöte onsdagen den 26 mars, varvid frågan om medlemsavgiften bl. a. var uppe till diskussion. Avgiften har, hör och häpna, varit densamma 3 kr. sedan föreningens start 1945. I princip kan man väl säga att alla prishöjningar, vilka de än må vara är olustiga, och flera av våra medlemmar kanske kommer att tycka detsamma. Mötesbeslutet var dock enhälligt och vi hoppas att inga medlemmar skall känna sig förörättade om de vid nästa inkassering av medlemsavgiften finner att densamma ökat till 5 kr. Såsom parentes kan nämnas att såväl CVM som CVV sedan många år haft 5 kr. som avgift. Denna ökning är särskilt angelägen med tanke på att företagets anslag till idrottsverksamheten minskat från 5.000:— till 2.500:— per år samt

att iordningställandet av Fohlingstorp och anläggandet av tennisbanor kommer att medföra ökade kostnader. I detta sammanhang är det angeläget att framhålla, att Fohlingstorp vid Kvarnsjön är avsett som en fritidsanläggning för alla anställda och såldes icke reserverat för enbart IFFA:s medlemmar. Genom att Du stödjer IFFA med medlemsskap stödjer Du indirekt iordningställandet av Fohlingstorp.

Årsmötet valde följande funktionärer

Ordf. S. O. Holmström/953.
V. ordf. G. Rystedt/274.
Sekr. Lars Gustavsson/332.
Kassör P. E. Persson/959.
Mtrlförv. Gilbert Wahlén/542.

Sektionsledare

Fotboll/korfhockey G. Eklund/800.
Tennis B. Bertilsson/619.
Bordtennis G. Lang/442, S. Arnolds-son/281, L. Lindberg/443.
Badminton J. E. Kihlström/231.
Skytte H. Hahne/231.
Skidor A. Hill/254.
Orientering L. Höglund/582.
Varpa O. Bergström/253.

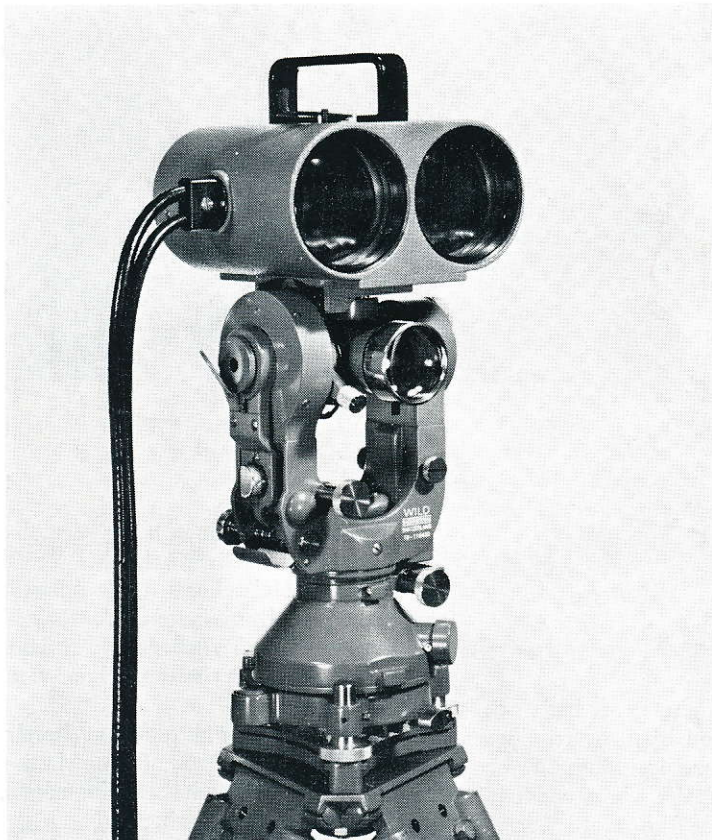
Kontaktmän

B. Lindh/UHF, S. Larsson/UHF, B. Sund/DC, S. Carlsson/DC.

Stugkommitté för Fohlingstorp

S. O. Holmström, S. A. Mattisson, G. Rystedt.

Har Du några synpunkter på IFFA:s verksamhet, förslag, ändamål etc så hör av Dig till någon av ovan angivna.

Teodolit Wild T2 med D1—10 T påmonterad

Mäter avstånd från 1 till 1.000 m.

Apteras **direkt** på den välkända sekundteodoliten WILD T2.

D1 — 10 T plus T2 = ett universalinstrument för vinkel **och** längdmätning — inmätning **och** utsättning.

Direkt **digital avläsning** efter 20 sekunder.

Noggrannhet: ± 10 mm oberoende av längden.

Den infraröda bärvågen tillåter mätning dag som natt även vid sämre väderlek, utan uppvärmningstid och utan manuell fasmätning.

WILD DISTOMAT DI - 10 T

*den elektrooptiska medel-
och kortdistansaren*

ANVÄNDNINGSMÖRÅDEN:

Polygonnät med sidor upp till 1.000 m.

Numerisk detaljmätning.

Trigonometrisk höjdmätning.

Utsättning inom byggnadsfacket.

Underjordsmätningar i gruvor, tunnlar och bergum.

Längd- och vinkelmätning inom industrin.

6 2 9 . 9 8

Digital Read-out, distance 629,98 m

WILD HEERBRUGG SVENSKA AB

Kungsgatan 7 A, 111 43 Stockholm.
Tel. 08/23 28 85.

Serviceavd. Larsbergsvägen 21, 181 38 Lidingö.
Tel. 767 06 70.

WILD
HEERBRUGG